

แก้วสามดวง

พระอาจารย์สงบ มนัสสุนโต

ถาม-ตอบ ปัญหาธรรม วันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๖๐

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองกวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

หลวงพ่อก : คำถามอันนี้แปลก

ถาม : เรื่อง “ขออนุญาตกราบเรียนพ่อแม่ครูอาจารย์ค่ะ”

กราบโน้มองค์หลวงพ่อก ลูกขอฝากตัวเป็นลูกศิษย์หลวงพ่อกพ่อแม่ครูอาจารย์ด้วยเจ้าค่ะ ลูกนี้เป็นเพียงชาวบ้านธรรมดาทั่วไป หาเช้ากินค่ำ ไม่เคยสนใจทางปฏิบัติเลย จนเมื่อลูกได้ดูทีวีช่องหลวงตา แต่ตอนนั้นมันก็เข้าไปแล้วคือปี ๕๔ เจ้าค่ะ หลวงตาท่านนิพพานไปแล้ว ลูกก็เสียใจมาจนทุกวันนี้ว่าลูกมีวาสนาได้เห็นองค์หลวงตาแค่นี้ที่ทีวี

ตั้งแต่ลูกหันหน้าเข้ามาฟังธรรมบ้าง ลูกจึงเป็นผู้คนขึ้นมาบ้าง (แต่ก็ยังมีกิเลสหนาอยู่เจ้าค่ะ) จากนั้นลูกเริ่มหันมาถือศีล ๕ หักภาวนาอยู่ที่บ้านบ้าง คือลูกอาศัยฟังเทศน์หลวงตาและหลวงพ่อกเจ้าค่ะ คือลูกมีครอบครัวแล้วเจ้าค่ะ แต่ก่อนลูกก็ตระเวนไปกราบพ่อแม่ครูอาจารย์คือพระลูกศิษย์หลวงตา ก็ไปหาไปทั่ว จนมีวันหนึ่งลูกได้หนังสือหลวงพ่อกที่สวณแสงธรรมและมีปกัลยาณมิตรท่านบอกลูกว่า “ได้ไปกราบครูบาอาจารย์มาหลายองค์แล้ว ไปกราบหลวงพ่อกสงบหรือยัง”

ดังนั้น ลูกจึงได้มากกราบหลวงพ่อกที่วัดเจ้าค่ะ มาใส่บาตรฟังธรรมครั้งแรก ถึงได้เข้าใจว่า คำของหลวงตาที่ว่าลงใจครูบา-อาจารย์มันเป็นอย่างไรเจ้าค่ะ ลูกก็มาใส่บาตรฟังธรรมหลวงพ่อกก็บิ๊งว่าแล้วเจ้าค่ะ ลูกจึงกราบขอเป็นลูกศิษย์พ่อแม่ครูอาจารย์สักคนได้ไหมเจ้าค่ะ ลูกไม่เคยไปภาวนาอยู่วัดเลย แต่ถ้าไปลูกขอภาวนาอยู่วัดหลวงพ่อกเจ้าค่ะ แต่เรื่องของลูกเป็นคนกลัวผี จึงอยากขอคำอนุญาตจากองค์หลวงพ่อกเป็นขวัญกำลังใจเจ้าค่ะ

ด้วยความเคารพต่อพ่อแม่ครูบาอาจารย์เป็นอย่างยิ่ง

ตอบ : อันนี้พูดถึงคนเรามีวาสนาไม่มีวาสนานะ ถ้ามีวาสนา เห็นไหม เรายังได้ไปเห็นไง ไปเห็น หลวงตาในทีวีก่อน ไปเห็นหลวงตาในทีวี แต่พอไปเห็นเข้า หลวงตาท่านนิพพานไปแล้ว มันเป็น อำนาจวาสนาของคนนะ ถ้าอำนาจวาสนาของคน เวลาพูดถึง เวลาพูดถึงครูบาอาจารย์ หลวงตาท่านจะยกย่องหลวงปู่มันมาก ครูบาอาจารย์ท่านจะยกย่องหลวงปู่มันมาก ในสายประเพณี ปฏิบัติในปัจจุบันนี้เขามีสายหลวงปู่มัน หลวงปู่เสาร์ ว่าสายหลวงปู่มัน หลวงปู่เสาร์

ครูบาอาจารย์ปฏิบัติในสายอื่น คือว่า พระภิกษุในเมืองไทย ๔ - ๕ แสนองค์ ฉะนั้น ๔ - ๕ แสนองค์ เวลาประเพณีปฏิบัติมากี่ขวบขวายกันมา แต่ใครมีอำนาจวาสนามากน้อยแค่ไหน นั่นเรื่องหนึ่ง แต่เวลาที่เป็นหลักเป็นเกณฑ์ขึ้นมามันก็มีสายหลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มัน แต่สาย หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มันที่เคารพน่าเชื่อถือ เราฟังหลวงตาท่านพูด มันมีลูกศิษย์ไง มีฆราวาสเขา ไปศึกษาอ่านประวัติหลวงปู่มัน อ่านปฏิปทาสายหลวงปู่มัน แล้วท่านก็มีศรัทธามาก เวลาท่าน ขวบขวายหาที่กราบครูบาอาจารย์นี้แหละ เสร็จแล้วก็ไปกราบหลวงตาที่วัดป่า-บ้านตาด แล้ว ท่านก็ไปสรรเสริญอย่างนี้

“อู๊ย! ดิฉันศรัทธามากคะ ดิฉันศรัทธามากคะ ดิฉันศรัทธาสายหลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มัน”

หลวงตาท่านพูดขึ้นมาคำหนึ่งไง ท่านพูดเอง “เรามั่นใจว่าพระภิกษุในสายหลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มันมีทั้งดีและเลว” ท่านว่าอย่างนี้ละ “มีทั้งดีและเลว มีทั้งผู้ปฏิบัติได้และผู้ปฏิบัติไม่ได้” ถ้าผู้ปฏิบัติไม่ได้ถ้าเป็นคนดีอยู่ก็ยังมีอยู่ในศีลในธรรม อยู่ในศีลในธรรม ถ้าไม่มุสาเสียอย่างหนึ่ง ดูฆราวาสเขาผิดศีล ๕ ผิดศีล ๕ ศีล ๕ คือโกหกใจ มุสา แต่ถ้าเป็นพระขึ้นมาถ้ามันมุสา มันก็เป็นอาบัติปาจิตตีย์ทั้งนั้น ถ้าไม่มุสาก็เป็นพระที่ดีใจ ที่นี้สายหลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มันก็เป็นพระที่ ปฏิบัติดีปฏิบัติชอบก็มี พระที่ปฏิบัติแล้วไม่ได้ผลก็มี พระที่เข้ามาหาผลประโยชน์ก็มี

ฉะนั้น เวลาท่านพูดบอกว่า “เรามั่นใจว่าในสายหลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มันมีทั้งที่ดีและ เลว” แล้วเวลาท่านพูดอย่างนั้น พูดทำไม พูดเพื่อว่าเวลาคนที่ศรัทธา ศรัทธามากนะ แต่เวลา

ศรัทธาแล้ว ด้วยศรัทธา ศรัทธา เห็นใหม่ มันปิดหูปิดตา ก็เชื่อฟังกันไปหมด ขวนขวายไปหมด แต่ถ้าวินใหม่ไปรู้ว่าผิด ไปรู้ว่าผิดหรือว่าไม่ถูกต้อง โอ้ย! มันเสียใจมากนะ ถ้ามันเสียใจมาก ศรัทธาเขาแบบว่าเขาจะถอยนวงไปเลย แต่ถ้าบอกไว้ก่อน เวลาการวินิจฉัยของหลวงตา การวินิจฉัยของท่าน เขามีศรัทธามีความเชื่อมาก เขาหลงใจมาก แล้วด้วยบุญกุศลของคนมันไม่เหมือนกันใช่ไหม ถ้าบุญกุศลของคนถ้าไปเจอครูบาอาจารย์ที่ถูกต้องดีงาม มันก็ชักไปที่ถูกต้องดีงามทั้งนั้น

แต่ถ้าไปเจอครูบาอาจารย์ที่ครึ่งๆ กลางๆ ก็อย่างหนึ่งนะ ครึ่งๆ กลางๆ คือว่าเขาก็ทำตัวว่าเป็นพระปฏิบัติ แต่เวลาเอาจริงเอาจังขึ้นมา ไปถามเรื่องปฏิบัติก็เฉไฉพาออกนอกกลุ่มนอกทาง เลวที่สุดเลยก็แบบว่าไม่รู้เหนือรู้ใต้เลย จะเอาแต่ผลประโยชน์ของตนอย่างเดียว จะเอาแต่ศรัทธาของเขา จะเอาแต่ผลประโยชน์ของเขา อันนั้นยิ่งเสียหายใหญ่เลย ถ้าเขาไปเจออย่างนั้น ถ้าเวลาเขาปฏิบัติของเขา เขาใช้ปัญญาของเขา ถ้าเขาใคร่ครวญแล้วว่ามันไม่ใช่ ถ้ามันไม่ใช่ เขาก็จะได้รักษาศรัทธาของเขาไว้ แล้วก็แสวงหาครูบาอาจารย์ต่อไป หรือถ้าปฏิบัติแล้วมันถูกต้อง นี่ท่านถึงได้บอกว่า “ในสายหลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นมีทั้งดีและเลว”

นี่ก็เหมือนกัน เวลาเขาบอกว่า “เขามาได้เห็น ได้เห็นหลวงตาแต่เฉพาะในทีวี เฉพาะแค่นี้ทีวี แล้วพอมีศรัทธามีความเชื่อแล้วก็เสียใจว่าไม่ทันหลวงตาฯ”

เราก็เสียใจเหมือนกันว่า เราก็ไม่ทันหลวงปู่มั่นเหมือนกัน ครูบาอาจารย์ของเรา ก็เสียใจว่ามันไม่ทัน มันเป็นยุคเป็นสมัยนะ เป็นยุคเป็นสมัย ฉะนั้น ถ้าเป็นยุคเป็นสมัยแล้วถ้าเราเป็นชาวพุทธ พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ แก้วสารพัดนึก แก้วสามดวง พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ ถ้าพระสงฆ์นะ พระสงฆ์คือตั้งแต่พระอริยเจ้าขึ้นไป ถ้าเราคิดว่าพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ เราก็ยังขวนขวายของเราอยู่ แล้วมันยังมีที่ว่า หลวงตาท่านบอกว่า “ท่านเสียตายมาก สมัยหลวงปู่มั่นมันยังไม่มีเทป แล้วเทปคาสเซต สมัยก่อนเหมือนตุ๋นเลย ใหญ่โตมาก” ท่านบอกว่า “ท่านเห็นครั้งแรกที่เขาเอามาที่วัดป่าสุทธาวาส ก็วันที่หลวงปู่มั่นท่านเสียไปแล้วไง”

ฉะนั้น เวลาหลวงปู่มั่นท่านเทศน์ไว้ ใครที่มีสติปัญญาก็ได้จดจำไว้ จำกันไว้ ดุจดุจด
 โดดๆ หลวงตาท่านบอกว่า มุตโตทัยถ้าได้ฟังจากปากของหลวงปู่มั่นนะ ท่านบอกเข้มข้นกว่า
 นั้น เพราะว่าเวลาหลวงปู่มั่นเทศน์มุตโตทัย หลวงตาท่านก็ได้นั่งฟังอยู่ด้วย แล้วที่นี้ที่เวลาจด
 จำกันมา เขาจดจำกันมาคือจำมาแล้วก็มาจดจำ มันก็มีอยู่ ๓ - ๔ ส่วนลงในมุตโตทัย
 นั้น เวลาจำมา คนที่จำมา เห็นใหม่ ถ้าจิตใจของคนเป็นธรรม ถ้าจำมามันเข้าใจ มันเข้าใจลึกซึ้ง
 เหมือนกัน ออกมาเนื้อหาสาระมันก็เข้มข้น

ถ้าเราเข้าใจของเรา เห็นใหม่ เป็นวิทยาศาสตร์ ถ้าวิทยาศาสตร์ “อืม! หลวงปู่มั่นท่าน
 พูด มันไม่น่าจะเป็นอย่างนี้ มันต้องลึกกว่านี้” เอาความเห็นตัวบวกรเข้าไปแล้ว อวดรู้อวดเห็น
 อวดว่าตัวเองมีความสามารถแล้วก็เขียนไป เพราะถ้าเขียนตามหลวงปู่มั่น เพราะเราไม่เข้าใจ
 มันก็ไม่ยอมรับใช้ใหม่ แต่ถ้าบอกว่าน่าจะเป็นอย่างที่เราคิด มันก็บวกรเข้าไป มันถึงบอกว่า
 ส่วนมุตโตทัยที่ ๓ - ๔ ส่วนนั้น ท่านบอกว่ามันก็คลาดเคลื่อนไปบ้าง บางอย่างก็
 คลาดเคลื่อนไปเลย

นี่พูดถึงว่า สมัยนั้นมันยังไม่มีเทป แต่สมัยปัจจุบันตั้งแต่หลวงตา เห็นใหม่ ตั้งแต่ปี
 ๒๕๐๔ เราเห็นนะ ๒๕๐๓, ๒๕๐๔, ๒๕๐๕ ท่านได้อัดเทปไว้แล้ว เพราะท่านเห็นโทษอันนั้น
 ท่านได้อัดเทปแล้ว มันถึงมีร่องมีรอย เห็นใหม่

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าวางธรรมวินัยไว้ สุตตันตปิฎก วินยปิฎก อภิธรรม
 ปิฎก องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าวางไว้ เทศน์ของครูบาอาจารย์ เห็นใหม่ ท่านเทศน์ว่า
 การอัดเทปไว้ แล้วเราได้ยินได้ฟัง เราจะบอกว่า โยมแค่เห็นในทีวีก็เป็นวาสนาของโยมแล้วละ
 เพราะว่าท่านนิพพานไปแล้ว แล้วเวลาได้เห็นในทีวีแล้วมีศรัทธามีความเชื่อมาก เห็นใหม่
 ฉะนั้น เวลาที่ว่า ถึงได้ เห็นใหม่ “ตั้งแต่ลูกที่หันหน้าเข้าสู่ธรรมไป เข้าสู่ฟังธรรม ลูกถึงเป็นผู้เป็น
 คนขึ้นมาบ้าง”

เวลาเราศึกษาธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เราได้ฟังเทศน์ของครูบาอาจารย์ จากสิ่งที่ว่าเมื่อก่อนเราว่าเราถูกไปทั้งนั้น เราคิดอะไรเราว่าเราทำถูกทั้งนั้น แต่เวลามีธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า มีธรรมะของหลวงตามาขัดเกลาในใจของเราไป ชัดเกลาๆ ถ้าความรู้ความเห็นของเราก็ความรู้ความเห็นด้วยความยึดมั่นถือมั่นของเราไป ถ้ามีธรรมะขึ้นมาก็มาขัดเกลาความรู้ความเห็นของเรา เห็นใหม่ ความรู้ความเห็นของเราได้ชัดได้เกลาขึ้นมา มันก็ถูกต้องดังามขึ้นมา เห็นใหม่

เขาบอกว่า “ตั้งแต่เขาหันมาเรื่องธรรมะ เขาเป็นผู้เป็นคนขึ้นมา” คือว่าดีกว่าเก่า ตัวเขาเองเขาเป็นคนบอกตัวเขาเองดีขึ้น ดีกว่าเดิม ถ้าดีกว่าเดิมทั้งๆ ที่ว่าหลวงตามิพาไปแล้ว แต่ธรรมะของหลวงตาสิ่งที่ท่านได้ออกวิญญูได้ออกทีวี เราได้ยินได้ฟังขึ้นมา มันยังมาขัดเกลาให้เราดีขึ้นเลย แล้วเขาก็บอก “เขาก็เริ่มแสวงหา ฝึกหัดปฏิบัติของเขาขึ้นมา” ถ้าปฏิบัติขึ้นมา ถ้ามันจะปฏิบัติเราก็ปฏิบัติเพื่อเรา ถ้าปฏิบัติเพื่อเรา เห็นใหม่ ถ้าปฏิบัติเพื่อเรา เวลาเราบอกว่า “ถ้าจะปฏิบัติ เวลาจะมาปฏิบัติที่วัดหลวงพ่อ ลูกก็เป็นคนกลัวผี”

ถ้าคนกลัวผี เห็นใหม่ เพราะมันยังไม่ได้ประพฤติปฏิบัติ ยังไม่ทำอะไรเลย มันก็วิตกวิจารณ์ของมันไป ธรรมชาติของคนก็มีความกลัวเป็นเรื่องธรรมดา กลัวว่าเราจะไม่เสมอหน้า เทียมหน้าเทียมตาเขา กลัวว่าเราทำอะไรจะไม่ประสบความสำเร็จ กลัวไปหมดเลย ความกลัวแล้วพอความกลัว เวลาคนฝึกหัดขึ้นมา เห็นใหม่ กลัวผีๆ บอกพยายกลัว เขาบอกพยายกลัวเขาบรรลุนิพพาน ไม่ใช่! ความกลัวมันเกิดดับ สรรพสิ่งมันเกิดดับ

นี่ก็เหมือนกัน สิ่งที่เราวิตกวิจารณ์ของเรา เราคิดของเราซ้ำแล้วซ้ำเล่า เรื่องผีเรื่องสาง เรื่องสิ่งที่เรากลัวมันก็กลัวซ้ำกลัวซากันนั้นแหละ แต่ถ้าเรามีสติปัญญาจะบอกว่า “เวลาหันหน้าเข้ามาสู่ธรรมะ ฟังธรรมหลวงตาเป็นผู้เป็นคนดีขึ้น” นี่ก็เหมือนกัน ถ้าเราฟังธรรมๆ เราเอาสิ่งนั้นมาขัดเกลาหัวใจของเรา ถ้าผีเวลากลับคนอื่นทำไมไม่กลัวตัวเราเองล่ะ ตัวเราเองจิตวิญญูณของเราที่อยู่ในร่างกายเราหนึ่งวิญญูณคือตัวของเรา ถ้าเป็นผี ตัวนี้ก็เป็นผี ถ้าเราทำความดี ความชอบ ถ้าเราไม่เบียดเบียนใคร ผีอะไรมันจะมาเบียดเบียนเรา ไม่เบียดเบียนเราหรอก

แต่ถ้าเรายังกลัวอย่างนี้ กลัวอย่างนี้มันก็เป็นอุปาทานอยู่อย่างนี้ จะมองสิ่งใดก็ได้แล้วแต่ก็เป็นผีไปหมด มองอะไรก็บอกว่ำนั่นก็กลัวผีๆ มันก็สร้างภาพขึ้นมาว่าเป็นผีขึ้นมาจนได้ แต่ถ้าเรามีสติปัญญาขึ้นมา ใ้ผีในใจเราเนี่ย ใ้จิตวิญญาณของเรามันยิ่งน่ากลัว น่ากลัวเพราะอะไร น่ากลัวเพราะมันไม่รู้จักรักตัวเอง ไม่รู้จักรักตัวเองเพราะมันมีกิเลสตัณหาความทะยานอยาก

แต่ถ้ามันรู้จักรักตัวเองขึ้นมา พุทโธ หายใจเข้านี่ก็พุท หายใจออกนี่ก็โธ ถ้าจิตสงบขึ้นมา ถ้ามันรู้จักรักตัวเองขึ้นมา ผีก็หายไป เพราะอะไร เพราะมันเป็นพุทนะ แต่ถ้ามันไม่เป็นพุทนะ มันมีกิเลสตัณหาความทะยานอยากมันก็ยังเป็นผีอยู่ เห็นไหม ถ้าเป็นผีอยู่ เป็นผี ผีดูดเลือด ผีกระหาย เทียวจะไปกว้านเอามาเป็นสมบัติของเรา ใ้ผีตัวนี้มันร้ายกาจ เห็นไหม ใ้ผีตัวนี้

แต่ถ้าเรามีสติปัญญา เรารู้เท่าขึ้นมาเนาะ หายใจเข้านี่ก็พุท หายใจออกนี่ก็โธ ใ้ผีตัวนี้มันได้ขัดเกลา ขัดเกลาด้วยธรรมะขึ้นมา มันรู้เท่าทันตัวเอง ผีข้างนอกจบ จะไปปฏิบัติที่ไหนมันก็เริ่มไม่กลัวแล้ว ใ้ผีของเรา ในจิตใจของเรา เราได้ทำคุณงามความดีของเรา พระพุทฺธ พระธรรม พระสงฆ์ พุทฺธะอยู่ในหัวใจของเรา ถ้าพุทฺธะอยู่ในหัวใจของเรา เราจะไปกลัวอะไร เราจะไม่กลัวสิ่งใดเลย

มันวิตกวิจารณ์ไปก่อน เพราะมันมีนิทานที่เขาเล่ากันไง อย่างเช่น เราเนี่ย เรากลัวผีมากเลย เวลาเราตายไปแล้วอย่าเอาศพไปไว้ป่าช้านะ กลัวผี มันวิตกวิจารณ์ขึ้นไปงุ่นงะ เวลาตายไปแล้วไม่มีใครเอาไว้หอรอก เขาต้องทำฌาปนกิจ ต้องทำให้เสร็จสิ้นไป ถ้าไม่เสร็จสิ้นไปมันคาราคาซังอยู่อย่างนี้ไม่ได้หอรอก คนเราตายแล้วเขาก็ฝัง เผา แล้วแต่มันจะจบสิ้นไป จะบอก “เวลาตายแล้วห้ามทำอะไรทั้งสิ้นเลยนะ เก็บไว้ในบ้าน ยังรักครอบครัวอยู่ ห่วง ไม่อยากไปไหน” เป็นนิทานนะนิทานเวลาคนเขากลัวผี เขาสั่งเสียไว้ ถ้าตายแล้วอย่าเอาไปนะ เพราะมันกลัวไปงุ่นกลัวตายไปแล้วยังไปกลัวผีอยู่ แล้วตายไปแล้วไปกลัวผีอะไร เขากลัวมึงงะ เขากลัวเอ็งต่างหาก ไม่ใช่เอ็งกลัวผี

นี่ก็เหมือนกัน ถ้าเรามีสติปัญญา พอเราเข้าใจสิ่งนี้ปั๊บ เรามีสติปัญญาแล้ว ใจที่ว่ากลัวผีๆ มันจะหายไป ฉะนั้น แบบว่าเป็นขวัญเป็นกำลังใจ ถ้าพูดถึงว่าเวลาจะมาประพฤติปฏิบัตินะ แต่เนี่ยเวลาพูด เวลาศึกษามันก็เข้าใจได้ แต่! แต่เวลาทำจริงๆ มันทำได้ยาก อยากรู้ก็กลัว ถ้าอยากรู้ก็กลัว เราก็ค่อยฝึกหัดของเราไปไง ฝึกหัดของเราไป ค่อยๆ ค่อยๆ มันต้องค่อยๆ ฝึกหัดไป หักห้ามพร้าด้วยเข้าไม่ได้ นี่ก็เหมือนกัน บอกว่า “เราจะให้หายกลัวเลย” มันไม่หายกลัวหรอก แต่ถ้ามันกลัว เราก็รู้ว่าเรากลัว แล้วเราก็มีสติปัญญาอย่างที่พูดมาให้ฟัง เราก็คิดของเรา รักษาของเรา แล้วมันเป็นปัจจุบันของใคร ถ้าเป็นปัจจุบันของใคร ทำไมเวลาไปวัด อย่างเช่น มาวัด คนปฏิบัติเต็มไปหมดเลย ทุกคนไม่กลัวหรือ ทุกคนก็กลัวเหมือนกัน ทุกคนกลัวหมด เราก็กลัว

เราอ่านประวัติหลวงปู่ชอบ ประวัติหลวงปู่ขาว บอกว่า ท่านปฏิบัติใหม่ๆ ท่านก็กลัวผีเหมือนกัน ประวัติหลวงปู่ชอบ ใหม่ๆ จากปลุกุณ ปลุกุณคือคนหนา หนาด้วยความยึดมั่นถือมั่นในใจ ทุกคนมีทั้งนั้น แล้วมันยึดมั่นถือมั่นในความชอบของตน บ้าหัวร้อยจำพวก ดูลี คนบ้าอะไร บ้าเรื่องใดก็ชอบเรื่องนั้น นี่ก็เหมือนกัน คนที่วิตกกังวลในใจเรื่องอะไร มันก็วิตกกังวลเรื่องอันนั้น มันมีความกลัวอยู่ทั้งนั้น แล้วเรามีอำนาจวาสนานะ

เริ่มต้นเราอ่านคำนี้แล้วแบบว่ามันก็เห็นใจใจ เห็นบอกว่า “ไม่เคยเห็นตัวหลวงตาเลย แต่ได้ฟังเทศน์หลวงตาครั้งแรกในทีวิหลวงตาปี ๕๔ หลวงตาท่านก็นิพพานไปแล้ว” มันสะเทือนใจตรงนี้ มันสะเทือนใจมาก เวลาเราจะได้ฟังธรรมก็เมื่อหลวงตาท่านนิพพานไปแล้ว ท่านเสียชีวิตไปแล้ว เราถึงค่อยมาศึกษา ศึกษาธรรมะของท่าน แล้วพอศึกษาธรรมะของท่านแล้วมันยังเป็นคนดีขึ้นมาได้ เพราะเขาพูดเองว่าตั้งแต่เขามาฟังธรรมๆ เขาเป็นผู้เป็นคนขึ้นมา ดีขึ้นมาได้ๆ ตรงนี้มันทำให้เห็นว่ามันมีวาสนา มีอำนาจวาสนาที่จะดัดแปลงตัวเองได้

ฉะนั้น เวลาบอกว่า “อยากจะทำฝึกหัด อยากจะประพฤติปฏิบัติ แต่ว่ากลัวผี”

ถ้ากลัวผี จิตใต้สำนึกของคนมันกลัวทั้งนั้น ไม่ใช่ว่าบอกกลัวผี พอถามหลวงพ่อ หลวงพ่อบุ๊บบี้ หายเลย หายกลัวเลย โอ้โฮ! หลวงพ่อก็เป็นเทวดาเลย พุดเสร็จคนกลัวผีหายกลัวผีเลย เอ้อ! อย่างนี้ต้องไปตั้งคลินิกรักษาโรคกลัวผี

ธรรมดามันก็มีกลัวอยู่บ้าง แต่ค่อยๆ ฝึกหัดไป เราจะบอกว่า เราเคารพนะ เราเป็นคนชอบศึกษา เป็นคนที่ว่าแสวงหาการศึกษา ประวัติครูบาอาจารย์ถ้ามีให้ค้นคว้าจะค้นคว้าทันทีแล้วอะไรที่มันฝังใจ เช่น ประวัติหลวงปู่ชอบ ประวัติหลวงปู่ขาว ท่านบอกว่าท่านเคยกลัวผี กลัวมากๆ แล้วเดี๋ยวนี้ท่านเป็นพระอรหันต์ หลวงปู่ชอบเป็นพระอรหันต์

เวลาท่านอยู่ป่าอยู่เขาขึ้นมา ท่านสวดมนต์ ท่านภาวนาของท่าน เทวดามาคุ้มครองดูแลตลอดเลย แต่เดิมท่านกลัวผีจน อู้ฮู! ประวัติ ไปอ่านสิ ยิ่งกว่าพวกเรานีกะ โดดจากกุฏิขึ้นกุฏิ โอ้ย! กลัวผีมาก นี่พุดถึงนะ ครูบาอาจารย์ท่านก็เป็น เราพุดมาให้เห็นว่า คนกลัวเขาก็แก้ไขมาจนเป็นพระอรหันต์ไปแล้ว คนกลัวผีแบบพวกเรา แล้วท่านพยายามประพฤติกฎปฏิบัติ ขวนขวายของท่าน จนท่านได้เป็นพระอรหันต์ไปแล้ว

นี่ก็เหมือนกัน ย้อนกลับมา ย้อนกลับมาว่า “หนูเป็นคนกลัวผี”

เหมือนกันเลย เราก็กกลัวผี บวชใหม่ๆ เราก็กกลัว แต่พอกกลัวแล้วกลัวมาก แต่ลูกผู้ชายนะ ต้องเก็บไว้ข้างใน ไม่พุด แต่จริงๆ ก็กกลัว แต่ก็ฝึกหัดมานี้แหละ ฝึกหัดจนเข้าป่าช้า ไปอยู่ในป่าช้า อู้ฮู! เดินเข้าไป ขานี้สั้นเลย แต่ทำท่ายกนาก็เข้ากลางคืน คนเดียววะ บวชใหม่ๆ แล้วคนเดียว คิดดูสิ แล้วเดินเข้าไปในป่าช้า โอ้โฮ! ขานี้สั้นหมดเลย แต่ก็ไป เหนือนี้ชกเลย พอไปแล้ว เอ้อ! ไม่เห็นมีอะไร เห็นไหม ก็สูมาเรื่อย สูมาเรื่อย จนเดี๋ยวนี้ไม่รู้ว่ายังกกลัวผีอยู่หรือเปล่าไม่รู้เดี๋ยวนี้จบแล้ว

นี่พุดถึง ฉะนั้น เวลาบอกว่ากลัวผี ดี เพราะอะไร เพราะเขาบอกว่าเขาอยากเป็นลูกศิษย์ เขาอยากเป็นลูกศิษย์ใช่ไหม เขาก็อยากหวังพึ่ง ถ้าหวังพึ่ง พอกกลัวขึ้นมา คนจะหวังพึ่ง มัน

ก็หาที่ฟัง หาที่ฟัง ที่นั่นจะฟังได้ ที่นั่นจะฟังได้ มันฟังได้เป็นคนแค่นี้ทางใจ ครูบาอาจารย์ของเรา เป็นผู้ชี้ทางให้เรา สุดท้ายจริงๆ แล้วเราก็ต้องฝึกหัดของเรา เราต้องพัฒนาใจของเราเอง

เราไปอยู่กับครูบาอาจารย์นะ เวลาครูบาอาจารย์พูดสิ่งใดจับอันนั้น เพราะฟังคำพูด หลวงตานี้แหละ ท่านบอกว่า “หลวงปู่มันพูดที่เล่นที่จริง แต่เราไม่มีเล่น เราจริงตลอด” เพราะพูดที่เล่นที่จริงท่านก็มีมุขมาตลอด มีสิ่งให้เราจับได้ประโยชน์ทั้งนั้น เวลาเราไปอยู่กับครูบาอาจารย์ เราหวังอย่างนั้น ฉะนั้น พอหวังอย่างนั้น หวังว่าท่านคอยชี้คอยบอกคอยแนะเรา ถ้าเราผิดพลาดไป ท่านก็คอยจะทำให้เราเข้าทาง แต่ความจริงๆ แล้วก็ต้องเราเป็นคนที่จะประพฤติปฏิบัติ ถ้าเราไม่ประพฤติปฏิบัติ ครูบา-อาจารย์จะชี้ขนาดไหน เราก็จะไม่ได้สิ่งใดเป็นสมบัติของเราเลย

มีครูบาอาจารย์คอยชี้คอยแนะคอยบอก แต่เราก็ต้องพยายามฝึกหัดของเรา ขึ้นมาให้ได้ ให้ขึ้นมาเป็นจริงในใจของเรา ถ้ามันเป็นจริงขึ้นมาในใจของเราแล้วมันเห็นเลย เวลามันกลัวมันก็กลัวมหาศาล เวลามันปล่อยแล้วมันไปไหนหมดละ เวลาปล่อยแล้ว แล้วย้อนกลับไปดูคนอื่นกลัว อืม! เหมือนเราเลย เราก็เคยเป็นอย่างนี้ เหมือนกัน ฉะนั้น พอเหมือนกันขึ้นมา เราย้อนกลับมาที่ครูบาอาจารย์ นี่ย้อนกลับมาคำถามไ้

ถ้าคำถามนะ ค่อยๆ ฝึก ถ้าจะปฏิบัตินะ มันก็อาศัย อาศัยเขาอยู่ ถ้าเรากลัวผี เราอย่าบอกใคร เราอยู่ข้างๆ เขา ถ้าเขาเดินจงกรม เราก็เดินด้วย ถ้าเขาเข้ากวด เราก็เข้าด้วย ฝึกหัดจนกว่าเราจะอยู่ของเราได้ไง ฝึกหัด เราทำอย่างนั้น มองเลยนะ ถ้ายังมีคนอยู่ ยังอยู่ข้างเคียง เห็น เออ! ยังภาวนาได้ ถ้าเขาปิดกุฏิหมด เราก็เข้าปิดเหมือนกัน กลัว แต่สุดท้ายก็จบหมด จบหมด เพราะอย่างที่เราหลวงตาท่านพูด อย่างที่ครูบาอาจารย์ท่านพูด อริยสัจมีหนึ่งเดียว เวลาพูดพูดถึงสัจจะความจริงในใจนะ ถ้าเราเป็นอย่างนั้นแล้วเหมือนกันไ้

ไอ้ผีในตัวเรานี้สำคัญ ไอ้กลัวก็เพราะว่าสังขาร ความคิด ความปรุง ความแต่ง เวลาเรากลัว กลัวเพราะวิตกวิจารณ์ในใจของเราเท่านั้น ยิ่งเวลาคนกลัวนะ ยิ่งคิดเรื่องกลัวมันจะกลัวสองเท่าสามเท่าเลย เวลาคนกลัวแล้วมันคิดด้วยปัญญาไปคิดเรื่องอย่างอื่น เห็นไหม มันจะทำ

ให้ความกลัวนั้นเบาบางลง แต่ความจริงไม่อย่างนั้น ความจริงคนกลัวมันยิ่งกลัวมากขึ้น คนกลัวมันยิ่งคิดแต่เรื่องนั้น กลัวผีก็คิดแต่เรื่องผี กลัวอะไรก็คิดแต่เรื่องนั้น

แล้วยิ่งคิดเรื่องนั้นมันยิ่งกลัวมากขึ้นๆ แต่ไม่คิดมุกกลับใจ คิดว่าผีตัวเราละ ผีมันจะจ้องเวรจ้องกรรมเราทุกๆ เรื่องเลยหรือ ผีมันจะหักคอเราอยู่คนเดียว ไม่หักคอคนอื่นเลยหรือ ถ้าเราคิดมุกกลับใจอย่างนี้ เออ! เขาคงไม่จ้องเวรจ้องกรรมเราหมด ไม่รู้ผีตัวไหนก็แล้วแต่จะมาหักคอแต่เราอยู่คนเดียว คนอื่นมันไม่เห็นไปทำอะไรเลย เออ! ถ้าเราคิดมุกกลับใจขึ้นมามันจะเกิดปัญญาขึ้น นี่พูดถึงว่ากลัวผี แล้วเราฝึกหัด เราเห็น เราเองก็เคยกลัวผี ลูกศิษย์ลูกหาที่มาอยู่ที่นี้เมื่อก่อนเขาก็กลัวมากมีคนบางคนอยู่ไม่ได้เลย แต่เขาก็ฝึกหัดกันมาจนเดี๋ยวนี้เขาภาวนาได้เดี๋ยวนี้เขาอยู่คนเดียวได้ เขาพัฒนาขึ้น แล้วเขาก็ภูมิใจของเขา นี่พูดถึงว่า “ถ้ากลัวผีเนาะ” ค่อยๆ ฝึกหัด ค่อยๆ ฝึกหัด

ที่นี้ย้อนกลับมาที่ว่า “ถ้าจะขอเป็นลูกศิษย์” คำว่า “ลูกศิษย์” นะ บริษัท ๔ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ายกไว้ให้แล้ว ธรรมวินัยขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าหรือสังฆะวินัยสังคัมภีร์ บริษัท ๔ ภิกษุ ภิกษุณี อุบาสก อุบาสิกา นี่ก็เหมือนกัน เมื่อก่อนเราเป็นอุบาสกมาก่อนแล้วเรามาบวชเป็นพระ พอบวชเป็นพระขึ้นมา เราก็มีครูมีอาจารย์ของเรา มีครูบาอาจารย์เป็นที่พึ่ง ปัจจุบันนี้ครูบาอาจารย์ท่านก็ล่วงไปหมดแล้ว พอเราอายุพรรษามากขึ้น เราก็มีพระมีญาติมีโยมมาอาศัยอยู่ด้วย ถ้ามาอาศัยอยู่ด้วยเขาก็ขอเป็นลูกศิษย์ ถ้าเป็นลูกศิษย์เป็นลูกศิษย์ถ้ามันแบบว่า ยังบอกกล่าวตักเตือนกันได้ มันก็เป็นลูกศิษย์ได้

แต่ถ้าขอเป็นลูกศิษย์ พอเป็นลูกศิษย์แล้ว เวลาเรว่ากล่าวตักเตือนขึ้นไป มันจะเป็นอาจารย์ มันไม่เป็นลูกศิษย์แล้ว มันจะเป็นอาจารย์แล้ว มันจะสั่งสอนเราไง มันไม่ยอมเป็นลูกศิษย์ มันจะเป็นอาจารย์ ถ้ามันจะเป็นอาจารย์ขึ้นมา เห็นไหม เราถึงบอกว่า เราเป็นบริษัท ๔ ด้วยกัน ถ้ามันมีสติมีปัญญา มีความเคารพกันด้วยหัวใจ มันก็เป็นไปโดยบริษัท ๔ ใจ โดยพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ โดยแก้วสารพัดนึกเป็นที่พึ่งของเรา มันก็เป็นไปโดยธรรม ว่าอย่างนั้นเลย มันก็เป็นไปโดยธรรม ชาวพุทธเราเจอพระที่ไหน เราก็ยกย่องพระว่าเป็นบริษัทหนึ่ง เป็นภิกษุ

เป็นนักรบ เป็นครูบาอาจารย์ที่เป็นนักรบ ถ้าเราหวังพึ่งสิ่งนี้ ถ้าท่านเป็นอาจารย์ที่ดีเราก็เคารพบูชาท่าน ถ้าท่านทำร้ายตัวท่านเอง เราเห็นความผิดพลาดไป เราก็หลบหลีกออกไป

นี่ก็เหมือนกัน เราจะบอกว่ามันเป็นแก้วสามดวง แก้วสารพัดนึก พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ เราเป็นบริษัท ๔ ด้วยกัน เราเป็นพระพุทธรูปศาสนิกชนด้วยกัน ถ้ามีความเคารพในหัวใจ มันก็เป็นลูกศิษย์ลูกหาเป็นไปโดยข้อเท็จจริง แต่บอกว่า อู๋ย! จะขอเป็นลูกศิษย์ ขอเป็นอาจารย์ แล้วก็เห็นสัญญามัดกันไว้เลย ไม่ใช่ สรรพสิ่งในโลกนี้เป็นอนิจจัง

ดูสิ เวลาพระเราเป็นอุปัชฌาย์ เป็นอาจารย์ มีลูกศิษย์ลูกหา เป็นพระที่บวชมา เวลาลูกศิษย์ลูกหากระสันอยากจะสึก ครูบาอาจารย์ท่านต้องพยายามชักนำพาขึ้นมา รักษาความเป็นสมณะ รักษาความเป็นพรหมจรรย์อันนี้ เวลาอุปัชฌาย์อาจารย์มีความกระสันอยากจะสึก ลูกศิษย์ลูกหาท่านพยายามจะชักนำ เอาธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามาชักนำให้หุตาสว่าง ให้อยู่ในนี้ มันกลับกันไง

เวลาสังฆวิหาริก เวลาลูกศิษย์ลูกหาของเรา หน้าที่ข้อวัตรปฏิบัติ เห็นไหม ชักผ้า คอยสรองน้ำต่างๆ เป็นหน้าที่ แต่เวลาสังฆวิหาริกป่วยไข้ขึ้นมา อาจารย์ต้องไปชักผ้าให้ เป็นผู้ดูและนี่ไง ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าวางไว้อย่างนี้เลย เห็นไหม เขาเรียกอาจารย์วัตร อาคันตุกวัตร เป็นวัตรปฏิบัติของภิกษุ ของสงฆ์ ของพระที่อยู่ด้วยกัน สังฆวิหาริกคือลูกศิษย์ ถ้าเป็นอุปัชฌาย์ เป็นอาจารย์ เป็นอาจารย์ของเรานั้น

ฉะนั้น บอกว่า “จะเป็นลูกศิษย์ๆ เป็นลูกศิษย์”

เวลาคิดดีก็เป็นลูกศิษย์ไง วันไหนอาจารย์ด่ามาทีเดียว ไม่ใช่อาจารย์ฉันแล้ว เออ! มันจะเป็นอาจารย์แล้ว มันไม่ยอมเป็นลูกศิษย์แล้ว ฉะนั้น ใ้กรณีนี้เราจะบอกว่า เราไม่ผูกมัดใดๆ ทั้งสิ้น จะบอกว่าไม่ยอมรับเป็นลูกศิษย์ก็อู๋ย! ทิฏฐิมานะ จะบอกว่าเป็นลูกศิษย์ของเรา ใ้ไฮ! ไปแต่ะมันสิ เดียวมันสวนกลับแล้วหงายท้องเลย

ฉะนั้น เราเป็นบริษัท ๔ เราเป็นพุทธศาสนิกชนด้วยกัน ถ้ามีความเคารพรักรู้ เห็นแนวทางเดียวกัน มันก็เป็นลูกศิษย์อาจารย์กันโดยข้อเท็จจริง โดยสัจจะ โดยธรรม ถ้าเป็นธรรมๆ มันอยู่ด้วยกันเป็นสุขทั้งนั้น แต่ถ้ามันเป็นโลกเป็นกิเลสค้นหาความทะยานอยาก มันยั๊บนศร พูดอย่างนี้บีบ ยั๊บนถึงหลวงตาเนาะ ใครมาขอเป็นลูกศิษย์ ท่านจะบอก “ใช่ เป็นลูกศิษย์ได้ ห้ามเป็นอาจารย์หลวงตา” ถ้าเป็นอาจารย์จะมาสั่งใจ ต้องทำอย่างนี้ดี ต้องทำอย่างนี้ ต้องทำอย่างนี้ มันไม่ใช่ลูกศิษย์แล้ว มันเป็นอาจารย์ เวลาใครมาขอฝากตัวเป็นลูกศิษย์ท่านบอก “เออ! ใช่ เป็นลูกศิษย์นะ อย่าเป็นอาจารย์” ถ้าเป็นอาจารย์ไม่ได้ จะเป็นอาจารย์หลวงตาไม่ได้ ถ้าเป็นลูกศิษย์ได้

ไฉนก็เหมือนกัน ทีแรกก็บอกว่า “ขอเป็นลูกศิษย์” พอเข้าไปเป็นลูกศิษย์ เป็นลูกศิษย์แล้วทีนี้จะเป็นอาจารย์แล้ว มันจะควบคุม มันจะบริหารจัดการทั้งนั้น ไม่ใช่ คนเรามันไม่เท่าทันความคิดของตน กิเลสมันไม่ทันความคิดไม่ได้หรอก ไม่ทันหรอก ถ้าเป็นอาจารย์ อาจารย์ที่ดีก็เป็นอาจารย์

ฉะนั้น พูดถึงว่า จะฝากตัวเป็นลูกศิษย์ลูกหาอะไร มันเป็นไปโดยธรรม เราจะบอกว่ นะ เราไม่ได้เกิดมาชาตินี้ชาติเดียวหรอก เราเกิดมาเราพบพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์มาก็ร้อย ก็พันชาติแล้ว แล้วถ้าเราเกิดมาแล้วเราพบพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ ถ้าเราทำคุณงามความดี พระโพธิสัตว์ๆ ได้สร้างคุณงามความดีมหาศาล พระโพธิสัตว์ได้สร้างมา มันมีมาตั้งแต่ใน หัวใจนั้นแล้ว ฉะนั้น กรณีนี้มันอยู่ในใจของตน สิ่งนี้ให้มันเป็นธรรม ถ้าเป็นธรรมก็เป็นอย่างนี้

แต่ถ้าเป็นโลก ไฉโย! นั่นอาจารย์ของฉัน นั่นลูกศิษย์ของฉัน ของฉันหรือ มีอยู่จริงหรือ คนเราเกิดมาเวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะนะ ไม่อาจารย์ตายก่อนก็ลูกศิษย์ตายก่อน ถ้าอาจารย์ตายก่อนมันก็จบใช่ไหม ถ้าลูกศิษย์ตายก่อนก็จบใช่ไหม แล้วบอกของฉัน ไม่ใช่ มันเวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะเหมือนกันทั้งสิ้น ถ้าเราทำคุณงามความดีอยู่ เราก็พุทธศาสนิกชนด้วยกันทั้งสิ้น ถ้าเป็นพระก็เป็นพระ ถ้าเป็นอุบาสก อุบาสิกา ก็เป็นอุบาสก อุบาสิกา ถ้าใจยังเป็นธรรมๆ อยู่เนาะ ถ้าเป็นธรรมอยู่มันเข้ากันได้ทั้งนั้น ถ้าเป็นธรรมอยู่เนาะ ความเป็นธรรมมันเคารพ

ธรรม เคารพธรรมเคารพวินัย ไฉ่ไฮ้! มันรื่นเริง มันอยู่ด้วยกันด้วยความสุข แต่ถ้าจะมาบอกว่าเป็นของฉันๆ ไม่ใช่

ฉะนั้น เราบอกว่า แก้วสามดวง พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ แก้วสามดวง แล้วถ้าเป็นบริษัท ๔ ถ้าบริษัท ๔ เราเป็นบริษัท ๔ ด้วยกัน บริษัท ๔ ด้วยกันนะ เวลาพูดอย่างนี้สะท้อนใจ เพราะอะไร เพราะว่าเราได้มรดกตกทอดมาด้วยกัน องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าวางธรรมวินัยนี้มีมรดกของพวกเราณะ ชาวพุทธได้พันธุกรรม ได้มรดกมา แล้วชาวพุทธเราจะทำอย่างไรจะให้ได้คุณธรรมขึ้นมาในใจ ถ้าได้คุณธรรมในใจขึ้นมามันจะเป็นพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ รวมลงเป็นหนึ่งใจ รวมเป็นหนึ่งใจแล้วมันพ้นไปจากกิเลส ไฉ่ไฮ้! อันนี้สุดยอดมาก

นี่พูดถึง เห็นไหม ว่าเขาขอไปอย่างนั้น ฉะนั้น จะบอกว่ารับเลยก็อืม! เป็นการผูกมัดกัน ไฉ่ไฮ้จะปฏิเสธหรือก็อืม! เป็นพระไม่มีเมตตา เป็นพระไม่เมตตาเลย ถ้าเป็นพระต้องมีเมตตา ทำอะไรก็ได้ เป็นพระก็คือพระ เป็นพระก็อย่างเริ่มต้นนั้นนะ ที่บอกว่าเวลามีคนเคารพบูชา อ่านประวัติครูบาอาจารย์แล้วไปหาหลวงตา “ไฉ่ไฮ้! ดิฉันศรัทธามากค่ะ พระสายหลวงปู่มนต์ดิฉันศรัทธามาก”

ท่านพูดเลยนะ ท่านสงสารมาก เวลาคนศรัทธามาก เวลามันเสียใจมันทิ้งไปเลยนะ มันเหมือนมันพลิกกลับไปเลย แต่ถ้าเขาศรัทธามาก ถ้าเขามีวาสนานะ เขาเจอแต่ครูบาอาจารย์ที่ดีนะ ไฉ่ไฮ้! สุดยอดเลย แต่ถ้าคนศรัทธามากๆ ถ้าไปเจอครูบา-อาจารย์ เริ่มต้นนะ เริ่มต้นเป็น ถ้าไม่เฝ่พอเหลาลงไปเป็นบ้องกัญชาอย่างนี้ ไปเจอเข้า “ไฉ่ไฮ้! อาจารย์ฉันสุดยอดเลย สุดยอดเลย” ไม่เฝ่เหล่าไปเหลามากกลายเป็นบ้องกัญชาอย่างนี้ ไฉ่ไฮ้! เขาจะเสียใจขนาดไหน พอเสียใจปั๊บ “อืม! หหมดแล้วละ มรรคผลก็คงหมดแล้วละ ครูบาอาจารย์เราดีขนาดนี้ เหล่าไปเหลามาเลยกลายเป็นบ้องกัญชา ไฉ่! เลิกเลย”

มีคนนะพอเห็นสภาพแบบนี้แล้วเปลี่ยนความเชื่อไปเลย ไปนับถือลัทธิศาสนาอื่น เราเคยเจอมา เพราะเราเคยเจอสภาพนั้นมาไง พอหลวงตาท่านพูดอย่างนี้ แหม! ภูเก็ตมาก ในลูก

ศิษย์ลูกหาของหลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นมีทั้งดีและเลว สิ่งที่ดีเราไปเจอสิ่งที่ดีมันก็เป็นประโยชน์กับเรา ถ้าไปเจอสิ่งที่เลวแล้วเรามีสติปัญญาเท่าทัน เราก็พยายามกันตัวเราออกมา เรากันตัวเราออกมาแล้ว เราพยายามฝึกหัดของเรา ถ้าไม่มีที่พึ่ง ถ้ามีที่พึ่งเราก็ไปหาครูบาอาจารย์เป็นที่พึ่งของเราได้ แล้วเราพยายามฝึกหัด

แล้วอาจารย์เก่าของเราละ อาจารย์ของเราเขาก็มีบุญคุณ เขามีบุญคุณตอนที่เขายกนำเข้ามาให้มาศรัทธาในศาสนา แต่เหลาลงไปแล้วเป็นบ่อกัญชา บ่อกัญชาแล้วเราก็จบเท่านั้น แล้วเราอย่าต่อเนืองไป เพราะถ้าเป็นบ่อกัญชา เราคิดดูสิ เราก็เคารพครูบาอาจารย์ของเรา แล้วเราก็ถือต่อเนืองไป จากศรัทธาก็จะกลายเป็นบ่อกัญชา กัญชาคือยาเสพติด กัญชาคือสิ่งที่ทำให้หัวใจเรามันไม่เข้าสู่ธรรม ต้องคัดต้องเลือก คนจะปฏิบัติคนจะแสวงหาครูบาอาจารย์ยังเป็นแบบนี้เลย

เพราะเราเป็นพระนะ เราก็เคยเจออาจารย์ เคยเจอพระก่อนหน้านั้นมา เราไม่ค่อยจะพูดถึงใครทั้งสิ้น แต่มันโดนสอนมาผิดๆ มาเยอะ โดนสอนมาผิดๆ เพราะเขาไม่รู้จริง เขารู้แค่ผิวเผิน แต่เขาเห็นครูบาอาจารย์เรามีชื่อเสียง เขาก็ทำฟอร์มว่าเหมือนครูบาอาจารย์ของเรา แล้วก็สั่งสอนเรา ไม่ใส่รองเท้า เราก็ไม่ใส่รองเท้าด้วยใหม่ๆ ไม่ใส่รองเท้ากับเขาอยู่พักหนึ่ง อู้ฮู! ไปเดินในตลาด ร้อนฉิบหายเลย สุดท้ายแล้วพอมาศึกษาจริงๆ พระโสดนะที่พระพุทธรูปเจ้าอนุญาติให้ใส่รองเท้า มันมีอยู่ในพระ-ไตรปิฎก พระพุทธรูปเจ้าอนุญาติให้พระองค์ไหนใส่รองเท้า แล้วพระองค์ไหนพูดกับพระพุทธรูปเจ้าว่าอย่างไร มันมีอยู่ทั้งนั้นเลย ธรรมวินัยพระพุทธรูปเจ้ามีอยู่แล้ว เอ็งมาถือเคร่งถืออวด ใจเราก็ไม่รู้ละ ตาบอด เห็นเขาเคร่งก็นี่กว่าเขาเก่ง เราเองโดนมากับตัว

พอมารู้หลวงปู่จวน มาเจอหลวงตา มาเจอหลวงปู่เจี๊ยะ อิม! พุดอยู่ทุกวัน ภูมิใจมากที่ยังมีครูบาอาจารย์ ถ้าไม่มีครูบา-อาจารย์นะ ปานนี้เรายังเป็นคนบ้าอยู่คนหนึ่งนะ แล้วบ้าด้วย บ้าคือปากดี รู้ผิดแล้วพยายามเถียงจนะตลอด รู้ผิดๆ นี่แหละ เถียงเขามาเยอะตอนที่ปฏิบัติ แต่พอมารู้หลวงปู่เจี๊ยะ หลวงตา ตบที่เดียวกระเด็นเลย ตบด้วยคำพุดนะ เวลาหลวง

ตาท่านว่าเรา “ท่านหงบเนี่ยความรู้อยู่จะหนัก เอาเข็มขัดคาดไว้ นะ เดี่ยวท้องมันจะแตก” ท่านเอ็ด
 เรานะ “เอาเข็มขัดมาคาดไว้ พุงมึงนะ ความรู้อยู่จะหนัก เดี่ยวพุงแตกนะ” เถียงแก่งัง เถียงเขาไป
 ทั่ว

วงการปฏิบัตินะ วงพระ เขา**ธมฺมสากัจจา** เวลาฉันน้ำร้อนเขาจะถกวินัยกัน ถกวินัย
 ถกธรรม เคยเห็นพระทิเบตใหม่ ที่เขาตีมือ พับ! พับ! นั่นนะเขาถกธรรมะกัน ใ้พระเราก็ถก
 ธรรมะกัน ทีนี้เวลาถกธรรมะกันมันก็ยังคุยธรรมะกัน แต่ใ้เรามั่นปฏิภาณดี เอาชนะเขาเรื่อย
 เลย แต่สุดท้ายแล้วมันก็ไม่จริง พอมาเจอหลวงปู่จวนตีหัวโพละ! อยู่เลย หลวงตาอัดที่เดียว
 หายท้อง หลวงปู่เจี๊ยะ อ้อหืม! ไส้ เราเถียงทั้งนั้น นี่พูดถึงเวลาไปเจอครูบาอาจารย์ที่ดีก็ดี

ถ้าไปเจอครูบาอาจารย์เริ่มต้นเป็นไม้ไฟ เหลาลงไปแล้วเป็นบ้องกัญชา เราก็พยายาม
 พาตัวเราหลีกห่างไป หลีกออกมาเพื่อจะหาครูบาอาจารย์ที่ดี เพื่อจะปฏิบัติที่ดี เพราะเขาบอก
 เขาจะมาฝากตัวเป็นลูกศิษย์ พอจะเป็นอาจารย์เขามั่นระวาง เลยพูดเยอะเลยวันนี้ จะเป็น
 อาจารย์คนกลัวมาก กลัวสอนเขาไม่ได้ แล้วมันจะเป็นอาจารย์เรา โอ้ย! ตายเลย

ฉะนั้น ถึงบอกว่าเป็นแก้วสามดวง พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ เป็นพุทธ
 บริษัทด้วยกัน ถ้าเป็นธรรมๆ เราเคารพกันโดยธรรม เราไม่เอากิเลส ไม่เอาทิฏฐิมานะ
 มาตัดมาง้างกัน เราเป็นธรรมด้วยกัน เราอยู่ในพระพุทธศาสนาด้วยกัน เอวัง